

Total number of printed pages-7

1 SEM ITEP (BA/BSc) BEd EDUI C1

2025

(December)

EDUCATION

Paper : EDUI C1

**[Evolution of Indian Education
(Foundation of Education)]**

Full Marks : 60

Time : Two hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Answer the following : **(any six)** 1×6=6

উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছয়টা)

(a) What is Upanayana ceremony?

উপনয়ন অনুষ্ঠান কি?

(b) What was the medium of instruction in Buddhist Educational Institutions?

বৌদ্ধিক শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষাৰ মাধ্যম কি আছিল?

C01FO 0077

Contd.

(c) Mention one method of teaching during Jain education system.

জৈন শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ এটা পাঠদানৰ পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

(d) What was the role of the Guru in Vedic education ?

বৈদিক শিক্ষাত 'গুৰু'ৰ ভূমিকা কি আছিল ?

(e) What was the medium of instruction of education during colonial period ?

ঔপনিবেশিক সময়ত শিক্ষাৰ মাধ্যম কি আছিল ?

(f) Which emperor from Post-Gupta period emphasized on translation ?

উড়ৰ-গুপ্ত যুগৰ কোন সম্ৰাটে অনুবাদৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল ?

(g) Who was the author of the Wood's Despatch of 1854 ?

১৮৫৪ চনৰ উডৰ নিৰ্দেশ পত্ৰ বা ঘোষণা পত্ৰৰ লেখক কোন আছিল ?

(h) Which document is known as the 'Magna Carta' of Indian Education ?

ভাৰতীয় শিক্ষাৰ 'মেগনা কাৰ্টা' বুলি কোনখন নথিপত্ৰক জনা যায় ?

2. Write short notes on : (any four) 5×4=20

চমু টোকা লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Takshila

তক্ষশীলা)

(b) Gurukula system

গুৰুকুল ব্যৱস্থা

(c) Samavartan

সমাবৰ্তন

(d) Education system during colonial period

ঔপনিবেশিক কালত শিক্ষা ব্যৱস্থা

(e) Finance and management of educational institutions during Post-Gupta to colonial period

পৰৱৰ্তী গুপ্ত কালৰ পৰা ঔপনিবেশিক সময়কাললৈকে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ অৰ্থায়ন আৰু ব্যৱস্থাপনা

(f) Contribution of Savitribai Phule to women education in India.

মহিলা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সাবিত্ৰীবাই ফুলেৰ অৱদান

(g) Macaulay's Minutes of 1835

১৮৩৫ চনৰ মেকলেৰ প্ৰতিবেদন

3. (a) Discuss the main features of Vedic Education system. Write about the teaching-learning of Vedic education system. $5+3=8$

বৈদিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মূল বৈশিষ্ট্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বৈদিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে লিখা।

Or/ অথবা

Describe briefly about different types of educational institutions in the Vedic period. 8

বৈদিক যুগৰ বিভিন্ন ধৰণৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ বিষয়ে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Explain the significance of Prabbajya and Upasampada ceremony in student's life during Buddhist education system. Write briefly about student-teacher relationship at that time. $6+2=8$

বৌদ্ধ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সময়ত ছাত্ৰ জীৱনত প্ৰব্ৰজ্যা আৰু উপসম্পদা অনুষ্ঠানৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা। সেই সময়ত ছাত্ৰ-শিক্ষকৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

Or/ অথবা

Discuss the salient features of the Jain education system. Write about the teaching-learning process of this system of Education. $4+4=8$

জৈন শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। এই শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ শিকন-শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে লিখা।

4. (a) Discuss about the education system during Post-Gupta Period. (6th-12th century). 9

উত্তৰ-গুপ্ত যুগৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। (ষষ্ঠ-দ্বাদশ শতিকা)।

Or/ অথবা

Explain the Teaching and Learning process of education from Post-Gupta to colonial period.

উত্তৰ-গুপ্ত যুগৰ পৰা ঔপনিবেশিক যুগৰ লৈকে শিক্ষাৰ শিকন আৰু শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াৰ সম্পৰ্কত আলোচনা কৰা।

(b) Define Swadeshi and Nationalist impact in education. Explain the contributions of *any three* thinkers among the following towards Indian education.

2+7=9

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত স্বাধীন আৰু জাতীয়তাবাদী প্ৰভাৱৰ সংজ্ঞা দিয়া। তলত উল্লেখ কৰা কেইটাৰ ভিতৰত যিকোনো তিনিজন চিন্তাবিদৰ ভাৰতীয় শিক্ষাৰ প্ৰতি কি অৱদান ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Rabindranath Tagore

ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ

(ii) Swami Vivekananda

স্বামী বিবেকানন্দ

(iii) Mahatma Gandhi

মহাত্মা গান্ধী

(iv) Sri Aurobindo

শ্ৰী অৰবিন্দ

Or/ অথবা

What is citizenship education? Write about Right to information Act, 2009.

3+6=9

নাগৰিকত্ব শিক্ষা কি? তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৯ৰ বিষয়ে লিখা।

